

K soutěži „Architektonická soutěž o návrh Lávka přes Labe v Hradci Králové“

Město Hradec Králové v prosince 2013 vyhlásilo architektonickou soutěž „Architektonická soutěž o návrh – Lávka přes Labe v Hradci Králové“. Jako vítěz soutěže byl vybrán návrh týmu autorů Kábrt, Elichová, Elich. Proti jejich ocenění byla podána námitka jedním z účastníků soutěže, který napadal skutečnost, že vítězný návrh vychází z konceptu, jehož autorem je přizvaný znalec soutěže, Ing. Vráblík, který se s velmi podobným návrhem spolu s arch. Kábrtem účastnil soutěže na most v Jaroměři, což naznačuje jejich projektové partnerství.

Zadavatel této námitce vyhověl a s argumentací, že znalce soutěže a vítězného účastníka lze označit za spolupracovníky a vítěze soutěže dodatečně vyloučil. Rozhodnutí o vyloučení navrhovatele uzavřel tvrzením, že statik návrhu navrhovatele Ing. Jiří Jachan působí ve společnosti Valbek s.r.o., která spolupracuje se společností Novák & Partner s.r.o., kde je doc. Ing. Lukáš Vráblík, Ph.D. zodpovědným projektantem, a tedy i statik návrhu navrhovatele je dle mínění zadavatele osobou vyloučenou ze soutěže. Vyloučený proti rozhodnutí podal návrh na přezkum u ÚOHS.

ÚOHS ve svém rozhodnutí přezkoumával aplikaci ustanovení soutěžních podmínek v bodě 4.1 písm. d) (vycházejících z § 3 odst. 2 soutěžního řádu ČKA), které uvádí, že ze „soutěže se mohou zúčastnit fyzické i právnické osoby, popřípadě jejich sdružení, které splňují podmínku, že nejsou manžely, příbuznými, trvalými projektovými partnery, bezprostředními nadřízenými či spolupracovníky osob, které se zúčastnily vypracování předmětu soutěže a vypsání této soutěže nebo řádných členů nebo náhradníků poroty, sekretáře soutěže, přezkušovatele soutěžních návrhů nebo přizvaných znalců poroty této soutěže“.

ÚOHS rozhodl, že vztah mezi soutěžícím a přizvaným odborným znalcem nenaplnil výše citovaný důvod vyloučení, jelikož tento stav v době zahájení architektonické soutěže v Hradci Králové již netrval.

K tomu uvedl: „*Úřad konstatuje, že vyloučením navrhovatele z důvodu doložené minulé spolupráce spoluautora navrhovatele, Ing. akad. arch. Libora Kábrta, s přizvaným odborným znalcem poroty, doc. Ing. Lukášem Vráblíkem, Ph.D., na jiné soutěži o návrh, která byla ukončena před zahájením předmětné soutěže o návrh, jednal zadavatel nad rámec požadavku jím formulovaném v bodě 4.1 písm. d) soutěžních podmínek soutěže o návrh, jakož i na rámec ustanovení § 3 odst. 2 písm. c) Soutěžního řádu ČKA, neboť v případě jiné soutěže o návrh nešlo zjevně o spolupráci přítomnou či trvalou, ale o spolupráci jednorázovou, která se odehrála (tj. byla započata i ukončena) v minulosti.*“ Úřad zdůraznil, že širší (extenzivní) výklad ustanovení též do minulosti by vedl k přílišnému omezení volné soutěže, které podle jeho názoru není odůvodněné. Úřad dále konstatoval, že mezi účastníky nebylo naplněna ani podmínka trvalého projektového partnerství, aniž by se však zabýval obsahem tohoto pojmu. Úřad se rovněž zabýval zmínkou zadavatele v odůvodnění vyloučení navrhovatele ze soutěže o návrh týkající se skutečnosti, že statik návrhu navrhovatele Ing. Jiří Jachan působí ve společnosti Valbek s.r.o., která spolupracuje se společností Novák & Partner s.r.o., kde je přizvaný odborný znalec poroty, doc. Ing. Lukáš Vráblík, Ph.D., zodpovědným projektantem, a že tedy i statik návrhu navrhovatele je dle mínění zadavatele osobou vyloučenou ze soutěže (viz bod 15, 35 odůvodnění tohoto rozhodnutí). K tomu Úřad uvedl, že samotná skutečnost, že statik návrhu navrhovatele (nikoli spoluautor návrhu navrhovatele) působí ve společnosti spolupracující a majetkově propojené se společností, v níž pracuje přizvaný odborný znalec poroty, není dostatečným důvodem pro vyloučení navrhovatele ze soutěže o návrh při aplikaci bodu 4.1 písm. d) soutěžních podmínek soutěže o návrh vyžadujícího přítomnou aktuální spolupráci navrhovatele (účastníka soutěže) a (zde) přizvaného odborného znalce poroty.

Vzhledem k výše uvedenému rozhodnutí o vyloučení vítězného návrhu zrušil.

Opravný prostředek proti rozhodnutí mohla podat jako účastník řízení obec, která tak neučinila. Účastníci soutěže nemohou nadále proti rozhodnutí podávat námitky, jelikož se nejedná o nový úkon zadavatele. Rozhodnutí je teoreticky možné napadnout občansko-právní žalobou k obecnému soudu směřovanou na vyhlášovatele soutěže, přitom by však bylo nutné prokázat 1.) že vyhlášovatel porušil

soutěžní podmínky a v příčinné souvislosti 2.) vznikla žalobci škoda (která může mít též podobu ušlého zisku).

Rozhodnutí je významné z hlediska výkladu § 3 odst. 2 soutěžního řádu ČKA, který v něm ÚOHS částečně provádí. Přestože se detailněji nevěnuje obsahu pojmu „spolupracovník“ ani „trvalý projektový partner“, je důležitá informace, že má Úřad tendenci spíše ke striktnímu, tedy méně omezujícímu výkladu ustanovení o překážkách v účasti v architektonických soutěžích.

ČKA je názoru, že vítězný tým měl vzhledem k informaci o přizvaném znalci své účastenství lépe zvážit. Přestože možnost jeho účasti soutěžní podmínky výslovně nevylučují, mohl předvídat, že případný úspěch uvrhne okolnosti jeho účasti a celou soutěž s ní do negativního světla. Měl-li na účasti v soutěži velký zájem, mohl též neformálně požádat přizvaného znalce, aby ze své pozice z uvedených důvodů odstoupil. Dle názoru ČKA však došlo k pochybení zřejmě na straně odborného znalce, který – muselo-li mu být autorství hodnoceného návrhu zřejmé – měl ze své pozice odstoupit a návrh nehodnotit.

Připomínáme, že před zadáním zakázky se povede jednací řízení bez uveřejnění, k němuž doporučujeme vyhlášovateli ustanovit komisi s dostatečným počtem odborníků.